

Administracinio nusižengimo byla Nr. 2AT-44-699/2018
Teisminio proceso Nr. 4-69-3-01712-2017-3
Procesinio sprendimo kategorijos:
19.10; 21.3.3; 21.12.6
(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. spalio 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Armano Abramavičiaus (kolegijos pirmininkas), Audronės Kartanienės ir Aldonos Rakauskienės (pranešėja),

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pagal **administracinę atsakomybėn patraukto asmens S. D.** prašymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 658 straipsnio 1 dalies 5 punktu, atnaujintą administracinio nusižengimo bylą.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Bylos esmė

1. S. D. Kauno apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 9 d. nutarimu nubaustas pagal ANK 506 straipsnio 2 dalį 80 Eur dydžio bauda, 506 straipsnio 4 dalį 130 Eur dydžio bauda; šias administracines nuobaudas subendrinus pagal ANK 38 straipsnio 2 dalį, paskirta subendrinta nuobauda – 130 Eur dydžio bauda, už tai, kad 2017 m. rugpjūčio 21 d. apie 8.50 val. Kaune, (*duomenys neskelbtini*), nevykdė teisėto policijos pareigūnų nurodymo, t. y. reikalavimo pasitraukti iš nesaugios, laikinai apribotos asmenims patekti vietos, prievarta patrauktas iš laikinai apribotos asmenų patekimo vietos perėjo juostą „STOP POLICIJA“; taip pažeidė Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 21 straipsnį.
2. Kauno apygardos teismo 2017 m. gruodžio 29 d. nutartimi administracinę atsakomybėn patraukto S. D. apeliacinis skundas atmestas ir Kauno apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 9 d. nutarimas paliktas nepakeistas.

3. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų atrankos kolegijos 2018 m. kovo 22 d. nutartimi administracinėn atsakomybėn patraukto S. D. prašymas priimtas ir administracinio nusižengimo byla atnaujinta.

II. Prašymo atnaujinti administracinio nusižengimo bylą ir atsiliepimo į ją argumentai

4. Pareiškėjas prašo pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimus panaikinti ir administracinę teiseną jam nutraukti, nepadarius veikų, turinčių administracinių nusižengimų, numatytų ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalyse, požymių. Pareiškėjas prašyme nurodo:
 - 4.1. Abiejų instancijų teismai padarė esminius materialiosios ir proceso teisės pažeidimus, ir šie lėmė neteisėtų sprendimų priėmimą. Teismai netinkamai aiškino ir taikė ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalies, Policijos įstatymo 21 ir 27 straipsnių, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalies, Kauno miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 32 ir 43.2 punktų ir Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo 3 punkto nuostatas, taip pat Orhuso konvencijos, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 3 straipsnio bei Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnio nuostatas bei nesilaikė ANK 569 straipsnio 4 dalies reikalavimų.
 - 4.2. Plačiai aptardamas įvykio aplinkybes, pareiškėjas teigia, kad nagrinėjamu atveju susidarė situacija, kai apeliacinės instancijos teismas, spręsdamas klausimą dėl tame pačiame įvykyje dalyvavusių skirtingų asmenų – pareiškėjo, A. P. ir V. J. – administracinės atsakomybės pagal tą pačią teisės normą, t. y. ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalis, pateikė du skirtingus šios normos aiškinimus ir visiškai skirtingai kvalifikavo patį įvykį. Pareiškėjo nuomone, taip apeliacinės instancijos teismas suformavo prieštaringą teismų praktiką, kuri yra netoleruotina vykdant teisingumo funkciją ir pažeidžia teisinio apibrėžtumo imperatyvą.
 - 4.3. Pareiškėjas neginčija aplinkybės, kad jis, kaip ir kiti piliečiai, nevykdė policijos pareigūnų nurodymo išeiti iš juosta „STOP POLICIJA“ aptvertos teritorijos, taip leidžiant privačiai rangovei šalinti miesto želdinius. Tačiau pagal Policijos įstatymo 21 straipsnio nuostatas, įgyvendindamas policijos uždavinius, pareigūnas turi teisę duoti sau nepavaldiems asmenims tik teisėtus nurodymus ar pateikti reikalavimus. Tai reiškia, kad privalomi vykdyti tik teisėti policijos pareigūnų nurodymai ir nagrinėjamu atveju pareigūnai turi įrodyti, kad jų reikalavimai buvo pagrįsti ir teisėti, nes pareigūnų veiksmų teisėtumas nėra preziumuojamas. Tačiau teismai skundžiamuose sprendimuose nepagrįstai nurodė, kad policijos pareigūnai neturi pareigos išmanyti teisės aktų reikalavimus, o pagal Policijos įstatymo 21 straipsnio nuostatas policijos pareigūnų nurodymai yra teisėti ir privalomi kitiems asmenims *per se (savime)*.
 - 4.4. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir Kauno miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 32 punkto reikalavimą bei įvykio aplinkybę, kad ketinami kirsti medžiai nebuvo privalomai pažymėti kaip šalintini (raudonais kryžiais), nepagrįstai laikė teisiškai nereikšminga. Taip pat netinkamai aiškino ir Kauno miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 43.2 punkto reikalavimus, kurie imperatyviai draudžia šalinti miesto želdinius jų vegetacijos laikotarpiu, kuris baigiasi tik lapkričio mėnesį, ir šis draudimas galioja nepriklausomai nuo to, ar išduotas reikiamas leidimas, nes tiek šis punktas, tiek tų pačių taisyklių 32 punktas nustato darbų vykdymo tvarką, privalomą bet kuriam želdinių šalinimo darbus vykdančiam asmeniui. Tai reiškia, kad bandymas šalinti medžius jų vegetacijos laikotarpiu buvo neteisėtas ir turėjo būti užkardytas. Dėl to pareiškėjas mano, kad įvykio

metu jis ir kiti su juo dalyvavę asmenys pagrįstai ir teisėtai siekė neleisti žaloti miesto želdinių ir laikinai užkirsti kelią tokiems neteisėtiems veiksams, kaip tai numato minėtos Želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalies nuostatos. Tačiau apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai šių normų visai nevertino, skundžiamoje nutartyje nurodydamas, kad jos yra susijusios su leidimo išdavimo teisėtumu ir klausimas dėl jų taikymo nagrinėjamu atveju, tikrinant pareiškėjo padarytų administracinių nusižengimų aplinkybes, nesvarstyti. Tačiau pareiškėjas pažymi, kad aptartų teisės normų nuostatos nedaro leidimo negaliojančio ir netrukdo išduoti atitinkamo leidimo, nes jos tik nustato sąlygas, kada ir kaip medžių šalinimo darbai (nesant nustatytų privalomo skubaus šalinimo indikacijų) gali būti vykdomi atsižvelgiant į pagarbos gamtai ir gyvybei aspektą.

- 4.5. Be to, Kauno miesto savivaldybės administracijai 2017 m. rugpjūčio 13 d. buvo pateiktas prašymas atlikti privalomą želdinių būklės ekspertizę, kuri pagal Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo nuostatas atliekama, kai dėl želdynų tvarkymo ar kūrimo projektuose, kituose želdinių pertvarkymą, kūrimą ar veisimą reglamentuojančiuose dokumentuose numatomo želdinių pertvarkymo, naikinimo ar veisimo reikia papildomos informacijos apie želdinių būklę ar kyla ginčų dėl želdinių, numatytų pertvarkyti, naikinti ar įveisti, būklės, ar kai į savivaldybę kreipiasi fiziniai ar juridiniai asmenys, prašydami atlikti ekspertizę (3 punktas). Tai reiškia, kad ginčo želdiniai negalėjo būti šalinami, kol nebuvo atlikta želdinių būklės ekspertizė, nes želdinių šalinimas neatlikus privalomos želdinių būklės ekspertizės buvo akivaizdžiai skubotas ir neteisėtas, dėl to turėjo būti užkardytas.
- 4.6. Įvykio metu pareigūnams pareiškėjas, vykdydamas advokato funkcijas ir būdamas devynių asmenų atstovas, suteikė visą aktualią informaciją, supažindino su esamu teisiniu reguliavimu ir pateikė visus aktualius dokumentus, kurie, *inter alia (be kita ko)*, patvirtina, kad vyksta akivaizdus ginčas dėl teisės. Nors teisingumą vykdo tik teismas, pareigūnai, objektyviai neišsiaiškinę situacijos, ėmėsi prievartinėmis priemonėmis operatyviai spręsti tokį kilusį ginčą: susirinkusius žmones (tarp jų ir pareiškėją) aptvėrė juosta „STOP POLICIJA“ ir nurodė pasišalinti iš aptvertos teritorijos, o vėliau prieš susirinkusius žmones panaudojo fizinę prievartą. Nagrinėjamoje byloje teismai į tokias aplinkybes nepagrįstai nekreipė dėmesio ir kvalifikuodami įvykio aplinkybes padarė esminę materialiosios teisės taikymo klaidą, t. y. netinkamai aiškino ir taikė Policijos įstatymo (4 straipsnio 2 dalies, 25 straipsnio) nuostatas. Teismai šio įstatymo reikalavimus taikė selektyviai, pripažino minėtą policijos pareigūnų teisės taikymo būdą pagrįstu ir teisėtu, nepagrįstai neatsižvelgė į suinteresuotos visuomenės, taip pat ir pareiškėjo bei kitų įvykyje dalyvavusių asmenų, teises. Dėl to pareiškėjas teigia, kad įvykio metu susirinkusių asmenų aptvėrimas juosta „STOP POLICIJA“ ir po to nurodymų atlaisvinti aptvertą teritoriją davimas buvo savitiksliai policijos veiksmai, nors susirinkę žmonės elgėsi išimtinai teisėtai ir neatliko jokių neteisėtų veiksų, ir būtent policijos pareigūnai savo nepagrįstais veiksmais dirbtinai sukūrė administracinio nusižengimo situaciją, kuri tapo administracinio nusižengimo dalyku. Juolab kad visi minėti asmenys į policijos aptvertą teritoriją pateko ne savo iniciatyva, o buvo be jokio pagrindo aptverti būdami toje vietoje, kurioje jie turėjo pagrindo manyti, kad ketinama žaloti ir neteisėtai šalinti miesto želdinius, ir kurioje jie susibūrė iš anksto ketindami įgyvendinti Želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas pareigas. Dėl to pareiškėjas teigia, kad teismai netinkamai aiškino bei taikė ir šio įstatymo minėtas nuostatas, nes pilietinių teisių įgyvendinimas nagrinėjamoje byloje buvo nepagrįstai ir neteisėtai kvalifikuotas kaip administracinis nusižengimas.
- 4.7. Pareiškėjas pažymi ir tai, kad asmuo negali atsakyti už veiksmus, kuriuos jis atliko įgyvendindamas teisės aktuose tiesiogiai nustatytas pareigas. Kartu tai reiškia, kad jo

administracinė atsakomybė pagal ANK 506 straipsnio 4 dalį negalima, nes policijos pareigūnų nurodymai įstatymo pareigas vykdančioms asmenims buvo neteisėti ir jis, kaip nepavaldus pareigūnams, neturėjo jokio pagrindo paklusti tokiems nurodymams, priešingai – turėjo įgyvendinti įstatyme įtvirtintas pareigas ir apsaugoti miesto želdinius nuo neteisėto žalojimo. Juolab kad ir apeliacinės instancijos teismas, nutraukdamas administracinę teiseną vienam iš įvykyje dalyvavusių asmenų V. J., nurodė, kad „visuomenė ar jos dalis turi teisę gauti visą informaciją apie savivaldybės planuojamus vykdyti darbus ir esant reikalui reikalauti, kad būtų atliktas tyrimas dėl tokių projektų ar darbų tikslingumo; suinteresuota visuomenė turi atitinkamas teises ir pagal Orhuso konvencijos keliamus tikslus; visiems fiziniams ir juridiniams asmenims privalomi tik įstatymais pagrįsti policijos pareigūnų reikalavimai, ir tik tokių (teisėtų ir pagrįstų) reikalavimų nesilaikymas užtraukia įstatymuose numatytą atsakomybę“.

- 4.8. Be to, teismai neteisingai aiškino Policijos įstatymo 27 straipsnio ir Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnio nuostatas. Nors pirmosios instancijos teismas nutraukė pareiškėjui pradėtą administracinę teiseną pagal ANK 494 straipsnio 1 dalį, tačiau nepagrįstai liko neįvertintas įvykio metu įvykusio paties susirinkimo teisėtumas. Teismai, sprendami klausimą dėl policijos pareigūnų reikalavimų teisėtumo, prievartiniu būdu nutraukiant vykusį susirinkimą, netinkamai taikė ir aiškino Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnio nuostatas ir klaidingai kvalifikavo įvykio aplinkybes Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir Policijos įstatymo 21 straipsnio kontekste. Nors pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog įvykio vietoje vyko susirinkimas, tačiau liko neįvertinta aplinkybė, kad nagrinėjamu atveju buvo pažeista Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnyje įtvirtinta piliečių teisė į susirinkimą šį susirinkimą prievartiniu būdu nutraukiant. Juolab kad policijos pareigūnai įvykio metu neteisėtai nutraukė vykusį teisėtą suinteresuotos visuomenės susirinkimą (Susirinkimų įstatymo 2 straipsnio 2 dalis), todėl policijos pareigūnų reikalavimai negalėjo būti laikomi teisėtais ir vykdytiniais.
- 4.9. Naudojimuisi teise rengti taikius susirinkimus (Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnis) negali būti taikomi jokie apribojimai, išskyrus tuos, kuriuos nustato įstatymas ir kurie demokratinėje visuomenėje būtini valstybės ar visuomenės saugumo, viešosios tvarkos interesais, gyventojų sveikatai ir dorovei arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Taikaus žmonių susibūrimo nutraukimas policijos pareigūnų pagalba, panaudojant prievartą prieš piliečius, kurie nagrinėjamu atveju nekėlė jokio pavojaus nei visuomenės saugumui, viešajai tvarkai, nei gyventojų sveikatai ir dorovei, kitų asmenų teisėms ir laisvėms ir kurie vykdė Želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą suinteresuotos visuomenės pareigą bei pasinaudodami pilietinio aktyvumo raiškos forma reikalavo Orhuso konvencijoje nustatytą suinteresuotos visuomenės teisių įgyvendinimo, buvo akivaizdžiai nebūtinai, neatitiko prievartos panaudojimo proporcingumo principo (Policijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis) ir pažeidė Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 21 straipsnyje įtvirtintą piliečių teisę. Pareiškėjo nuomone, nagrinėjamo įvykio metu dėl suinteresuotos visuomenės susirinkimo pavojus galėjo kilti tik ekonominiam interesui – privačios rangovės UAB „K.“ galimybei vykdyti medžių šalinimo darbus pagal sutartį su savivaldybe ir išduotą leidimą. Tačiau suinteresuotos visuomenės, deklaruojančios savo teises pagal Orhuso konvencijos nuostatas, susibūrimas buvo išskirtinai taikus, todėl nebuvo jokių pagrindų nutraukti šį taikų visuomenės susibūrimą ir prieš susirinkusius asmenis panaudoti prievartinius veiksmus. Juolab kad pareiškėjas įvykyje dalyvavo ne tik kaip savarankiškas pilietis, bet ir kaip kitų devynių asmenų atstovas – advokatas,

atstovaudamas jų teisėms ir interesams. Kartu tai reiškia, kad prievartos priemonės buvo neteisėtai panaudotos prieš savo pareigas vykdantį advokatą.

- 4.10. Be to, pareiškėjas visų atstovaujamųjų vardu Kauno miesto savivaldybės administracijai 2017 m. rugpjūčio 20 d. pateikė elektroniniu paštu pranešimą (Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatytos laisvos formos) apie ketinimą 2017 m. rugpjūčio 21 d. neleisti neteisėtai šalinti medžių (*duomenys neskelbtini*), vykdant Želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtiną suinteresuotos visuomenės pareigą. Pareiškėjo teigimu, minėtas pranešimas patvirtina asmenų susibūrimo teisėtumą, o teismai padarė klaidą taikydami Susirinkimų įstatymo 6 straipsnio 1 ir 3 dalies, 7 straipsnio nuostatas. Tai, kad pirmosios instancijos teismas tiesiog nevertino aplinkybės dėl laisvos formos pranešimo savivaldybei, o apeliacinės instancijos teismas šį faktą atmetė, remdamasis išskirtinai tik savivaldybės deklaratyviu neigimu, bet nevertindamas pareiškėjo pateiktą akivaizdžių įrodymų, padarė esminį ANK 569 straipsnio 4 dalies reikalavimo pažeidimą.
5. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininkas Darius Žukauskas atsiliepimu į administracinę atsakomybės patraukto S. D. prašymą atnaujinti administracinio nusižengimo bylą prašo šį prašymą atmesti. Pareigūnas atsiliepime į prašymą nurodo:
- 5.1. Pirmosios instancijos teismas įvertino byloje surinktų įrodymų visumą ir priėmė teisingą nutarimą S. D. administracinio nusižengimo byloje. Priešingai nei teigia pareiškėjas, S. D. veiksmai pagal atitinkamas ANK normas kvalifikuoti tiksliai ir tinkamai, surinktų įrodymų pakanka jo kaltei konstatuoti. Pareiškėjo prašyme nurodyti motyvai ir argumentai vertintini kaip gynybinė pozicija bei prielaidos, kurios iš esmės nepašalina būtinų administracinio nusižengimo sudėties elementų. Institucijos nuomone, įvykio metu Policijos įstatymo 5 ir 21 straipsnių reikalavimai nepažeisti, apeliacinės instancijos teismas, išnagrinėjęs apeliacinį skundą ir priimdamas nutartį pagal savo kompetencijos ribas, tinkamai patikrino ir įvertino pirmosios instancijos teismo nutarimo teisėtumą ir pagrįstumą. Institucijos nuomone, S. D. iš esmės tik ginčija įrodymų vertinimą ir faktines bylos aplinkybes, o tai yra apygardos ir apylinkės teismų nagrinėjimo dalykas. Juolab kad prašyme nenurodytas padarytas konkretus esminis materialiosios ar proceso teisės pažeidimas, kuris galėjo turėti įtakos neteisėtiems nutarimui ir nutarčiai priimti.
- 5.2. Atsiliepime pažymima, kad pareiškėjas pažeidimus padarė tiesiogine tyčia, daugelio asmenų akivaizdoje, žinodamas ir suprasdamas, kad policijos pareigūnai jų pareigų vykdymo metu laikomi valdžios atstovais ir jų nurodymai teisės aktų vykdymo prasme yra privalomi tarnybiškai nepavaldiems asmenims, nesilaikė teisės aktų ir sąmoningai ignoravo jų laikymąsi, negerbė bendro gyvenimo taisyklių. Jokie kiti dokumentai, kurie panaikintų ar sustabdytų išduoto leidimo vykdymą, pateikti nebuvo.
- 5.3. Be to, tik paties pareiškėjo subjektyvus vertinimas, kad teismai pažeidė ANK 569 straipsnio 4 dalį, nesuponuoja fakto, jog iš esmės buvo padarytas esminis proceso teisės pažeidimas dėl įrodymų vertinimo, nes prašyme toks teiginys nepagrindžiamas jokiais faktiniais duomenimis.

III. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išvados

6. Administracinę atsakomybės patraukto S. D. prašymas tenkintinas.

Dėl ANK 2 straipsnio 3, 4 dalių ir 506 straipsnio 2, 4 dalių taikymo

7. Pagal Policijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalį policijos uždaviniai yra: 1) žmogaus teisių ir laisvių apsauga; 2) asmens, visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas; 3) neatidėliotinos pagalbos teikimas asmenims, kai ji būtina dėl jų fizinio ar psichinio bejėgiškumo, taip pat asmenims, nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų, administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų), ekstremaliųjų situacijų ar panašių veiksmų; 4) nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) prevencija; 5) nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) atskleidimas ir tyrimas; 6) eismo automobilių keliais priežiūra. Policijos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta, kad, įgyvendindamas policijos uždavinius, pareigūnas turi teisę duoti sau nepavaldiems asmenims teisėtus nurodymus ar pateikti reikalavimus, o jeigu asmenys jų nevykdo ar priešinasi, panaudoti prievartą; pareigūno reikalavimai ir nurodymai turi būti vykdomi nedelsiant; teisėti ir pagrįsti pareigūnų reikalavimai ar nurodymai yra privalomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, organizacijoms, neturinčioms juridinio asmens statuso, šių organizacijų ir juridinių asmenų padaliniais; už šių reikalavimų ar nurodymų nevykdymą asmenys atsako įstatymų nustatyta tvarka.
8. Administracinė atsakomybė už policijos specialiosios juostos ar kitos įvykio vietos perimetrą ribojančios užtvartos su užrašu „STOP POLICIJA“ perėjimą, pervažiavimą, nuplėšimą ar nugriovimą numatyta ANK 506 straipsnio 2 dalyje, o šio straipsnio 4 dalyje – už statutinio valstybės tarnautojo, karo policijos ar žvalgybos pareigūno teisėto nurodymo ar reikalavimo nevykdymą, išskyrus šio kodekso 556 straipsnyje nurodytus atvejus.
9. ANK 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad asmuo atsako pagal šį kodeksą tik tuo atveju, jeigu jis yra kaltas dėl administracinio nusižengimo padarymo, o 4 dalyje – pagal šį kodeksą atsako tik tas asmuo, kurio padaryta įstatymų uždrausta veika atitinka šiame kodekse nustatytus administracinio nusižengimo požymius. ANK 7 straipsnyje nurodyta, kad asmuo pripažįstamas kaltu dėl administracinio nusižengimo padarymo, jeigu jis šį teisės pažeidimą padarė tyčia ar dėl neatsargumo. Šiame straipsnyje nurodant kaltės formas – tyčią ir neatsargumą, detalizuojama minėta ANK 2 straipsnio 3 dalies nuostata, kad asmuo pagal ANK atsako tik tuo atveju, jeigu jis yra padaręs administracinį nusižengimą būdamas kaltas. Kaltė yra vienas iš įstatyme numatyto administracinio nusižengimo sudėties požymių, todėl jos turinio atskleidimas yra svarbus pagrindžiant administracinės atsakomybės taikymą, atitinkamo administracinio nusižengimo, numatyto ANK, požymių buvimą. Administracinio nusižengimo požymiai, apibūdinantys jo išorinę (objektyvieji požymiai) bei vidinę (subjektyvieji požymiai) puses, sudaro bendrą visumą. ANK 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad administracinis nusižengimas yra tyčinis, jeigu jis padarytas tiesiogine ar netiesiogine tyčia. Tiesioginė tyčia yra tyčinės kaltės rūšis. ANK 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad administracinis nusižengimas yra padarytas tiesiogine tyčia, jeigu: 1) jį darydamas asmuo suvokė pavojingą veikos pobūdį ir norėjo taip veikti; 2) jį darydamas asmuo suvokė pavojingą veikos pobūdį, numatė, kad dėl jo veikimo ar neveikimo gali atsirasti šiame kodekse numatytų padarinių, ir jų norėjo. Valinis tyčinės kaltės elementas ANK 8 straipsnyje apibūdinamas atsižvelgiant į tyčios rūšis ir administracinio nusižengimo, kurio tyčinė kaltė konstatuojama, sudėties ypatumus (formalioji ar materialioji sudėtis). Veikų, ANK aprašytų formaliajia sudėtimi, valinis tiesioginės tyčios elementas, pagal ANK 8 straipsnio 2 dalies 1 punktą, pasireiškia tuo, kad kaltininko valia sutelkta į pavojingos veikos padarymą. Psichinis santykis su pavojingos veikos padariniiais įstatyme nenurodomas. Apibūdinant tiesioginę veikų, aprašytų materialiosiomis sudėtimis, tyčią (ANK 8 straipsnio 2 dalies 2 punktas), valinis elementas reiškia ne tik kaltininko psichinį santykį su padaryta veika, bet ir jo psichinį santykį su ANK numatyto nusižengimo padariniiais.

10. Iš bylos medžiagos matyti, kad 2017 m. vasarą Kaune, ne tik (*duomenys neskelbtini*), bet ir kitose gatvėse, vyko medžių šalinimo darbai. Taip pat iš bylos duomenų matyti, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius 2017 m. rugpjūčio 1 d. išdavė leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams atlikti. Šiuo leidimu (*duomenys neskelbtini*) leista kirsti: paprastuosius kaštonus iki 20 cm skersmens – 44 vnt., nuo 20 iki 50 cm skersmens – 141 vnt., nuo 50 iki 80 cm skersmens – 32 vnt. Leidime nurodoma, kad šaligatvio rekonstrukcijos darbų metu buvo pažeista kaštonų šaknų sistema; leidimas galioja vienerius metus nuo jo išdavimo datos. Medžių šalinimo darbus vykdė UAB „K.“. 2017 m. rugpjūčio 21 d. rytą (*duomenys neskelbtini*), susirinkusi žmonių (apie 10 asmenų) grupė, tarp kurių buvo ir S. D., V. J., A. P., reiškė pasipiktinimą dėl, jų nuomone, nepagrįsto kaštonų kirtimo ir, nesitraukdami iš bendrovės darbuotojų „STOP“ juosta aptvertos teritorijos, neleido pradėti darbų – iškirsti likusių (4 ar 5) kaštonų. Pagal bylos duomenis, bendrovės darbuotojas – skyriaus viršininkas R. Bt., supratęs, kad gali kilti konfliktas, apie tai pranešė miesto savivaldybės pareigūnams. Į įvykio vietą atvykus policijos pareigūnams, buvo išsiaiškinta, kad bendrovė turi teisę vykdyti darbus, savivaldybės sprendimas (*duomenys neskelbtini*) iškirsti 217 medžių (paprastųjų kaštonų) nebuvo pakeistas, jo vykdymas nesustabdytas; įvertinus situaciją kaip grėsmę, keliančią pavojų asmenų saugumui ir viešajai tvarkai, teritorija buvo aptverta policijos specialiąja juosta „STOP POLICIJA“. Byloje nustatyta, kad policijos pareigūnai tiek iki teritorijos užtvėrimo šia juosta, tiek ir po to kelis kartus susirinkusiesiems nurodė pasitraukti iš nesaugios teritorijos, reikalavo pasitraukti už „STOP POLICIJA“ juostos. S. D. ir dar keli asmenys nepakluso policijos pareigūnų reikalavimui, todėl buvo prievarta išvesti už „STOP POLICIJA“ juostos.
11. Konstitucijos 36 straipsnyje nustatyta, kad: 1) negalima drausti ar trukdyti piliečiams rinktis be ginklo į taikius susirinkimus; 2) ši teisė negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu ir tik tada, kai reikia apsaugoti valstybės ar visuomenės saugumą, viešąją tvarką, žmonių sveikatą ar dorovę arba kitų asmenų teises ir laisves.
- 11.1. Pagal Susirinkimų įstatymo 1 straipsnį, kuriame apibrėžta įstatymo paskirtis, šis įstatymas nustato Konstitucijos laiduojamas teisės rinktis be ginklo į taikius susirinkimus užtikrinimo sąlygas ir visuomenės saugumo, viešosios tvarkos, žmonių sveikatos ir teisės aktuose įtvirtintų dorovės principų, kitų asmens teisių ir laisvių apsaugos tvarką organizuojant susirinkimus ar vykdant pavienio asmens akciją, taip pat atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą. Šio įstatymo sąvokos išaiškintos 2 straipsnyje: susirinkimas – taikus asmenų susibūrimas, skirtas jų pažiūroms ir nuomonei viešai laisvai reikšti ir asmenybės pilietinio aktyvumo raiškai visuomenėje ir valstybėje užtikrinti; susirinkimo dalyvis – asmuo, be ginklo dalyvaujantis susirinkime, kuriame įgyvendina teisę viešai laisvai reikšti savo pažiūras ir nuomonę; susirinkimo formos – mitingai, piketai, demonstracijos, procesijos, eitynės, kitokie taikūs beginkliai susirinkimai (Susirinkimų įstatymo 2 straipsnio 2, 3, 4 dalys). Susirinkimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta pranešimų apie organizuojamą susirinkimą pateikimo tvarka ir terminai. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad susirinkimo organizatoriai laisva forma praneša savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus ne daugiau kaip 15 žmonių. Tokiems susirinkimams netaikomos šio straipsnio 3 dalies ir šio įstatymo 7 straipsnio nuostatos. Susirinkimų įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad susirinkimo organizatoriai ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatytos susirinkimo dienos privalo pateikti savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui rašytinį pranešimą apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žmonių. Tokiais atvejais, kaip nustatyta šio straipsnio 3 dalyje, rašytiniame

pranešime apie organizuojamą susirinkimą turi būti nurodoma susirinkimo forma ir turinys, susirinkimo data, vieta ir kt. Įstatymo 7 straipsnyje nustatyta pranešimo apie organizuojamą susirinkimą nagrinėjimo, derinimo tvarka ir terminai bei apskundimo tvarka. Tačiau, kaip minėta, susirinkimui, kuriame dalyvaus ne daugiau kaip 15 žmonių, Susirinkimų įstatymo tiek 6 straipsnio 3 dalies, tiek 7 straipsnio nuostatos netaikomos.

- 11.2. Administracinė atsakomybė už Susirinkimų įstatymo pažeidimą numatyta ANK 494 straipsnio 1 dalyje. S. D., be kita ko, buvo kaltinamas padaręs ANK 494 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą, nes, būdamas protesto akcijos (susirinkimo) organizatorius, pažeisdamas Susirinkimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas, apie organizuojamą susirinkimą nepranešė savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui. Pirmosios instancijos teismo nutarimu administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 494 straipsnio 1 dalį nutraukta, nesant administracinio nusižengimo sudėties požymių. Teismas pasisakė, kad protesto akcijos prieš medžių pjovimą vyko ir anksčiau, suinteresuoti asmenys rinkdavosi ir nedalyvaujant S. D.. Teisėjų kolegija pažymi, kad iš bylos duomenų matyti, jog nė vienas kitas akcijos dalyvis Susirinkimų įstatymo pažeidimu net nebuvo kaltinamas.
12. S. D. pripažintas kaltu padaręs ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytus nusižengimus ir nubaustas 130 Eur bauda už tai, kad 2017 m. rugpjūčio 21 d., apie 8.50 val., Kaune, (*duomenys neskelbtini*), nevykdė teisėto policijos pareigūnų nurodymo, t. y. reikalavimo pasitraukti iš nesaugios, laikinai apribotos asmenims patekti vietos, o prievarta patrauktas perėjo juostą „STOP POLICIJA“.
- 12.1. Kauno apylinkės teismas priimtame 2017 m. lapkričio 9 d. nutarime konstatavo, kad nagrinėjamu atveju surinkti įrodymai yra pakankami neabejotinai išvadai, jog S. D. padarė teisės pažeidimus, numatytus ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalyse. Atitinkamai pacitavęs kaip liudytojų apklaustų V. P., A. S., R. Bt. paaiškinimus, taip pat V. J. ir A. P. (dėl kurių dėl to paties įvykio jau buvo priimti Kauno apylinkės teismo 2019 m. spalio 19 d. nutarimai – V. J. nubaustas pagal ANK 506 straipsnio 4 dalį, o A. P. – pagal ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalis, minėtą nutarimą jos atstovas advokatas S. D. jau buvo apskundęs apeliacine tvarka) parodymus, nurodė, kad S. D. kaltę įrodo ir byloje surinkta rašytinė medžiaga: administracinio nusižengimo protokolo duomenys, Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Kauno aps. VPK) Viešosios tvarkos valdybos Tarnybos organizavimo skyriaus viršininko V. P. ir vyresniojo specialisto A. S. tarnybiniai pranešimai, Kauno aps. VPK Patrulių rinktinės 2-osios kuopos Mobilaus būrio vyriausiųjų patrulių K. V. ir E. K. tarnybiniai pranešimai, Kauno miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus 2017 m. rugpjūčio 1 d. leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams, pareigūno V. P. pranešimas, administracinio sulaikymo protokolas, policijos pareigūnų tarnybiniai pranešimai dėl sulaikytų asmenų, R. Bt. paaiškinimas, Kauno aps. VPK Viešosios tvarkos valdybos viršininko R. St. tarnybinis pranešimas, teismo posėdžio metu peržiūrėtas vaizdo įrašas. Nutarime nurodoma, jog, sprendamas S. D. skirtinos nuobaudos dydžio klausimą, teismas vertina tai, kad pažeidimai padaryti tiesioginės tyčios forma (teisėjų kolegija atkreipia šio teismo dėmesį, kad tiesioginė tyčia yra ne forma, o tyčinės kaltės rūšis). Apeliacinės instancijos teismas, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjęs administracinio nusižengimo bylą pagal S. D. apeliacinį skundą, kuriuo buvo prašoma apylinkės teismo nutarimą panaikinti ir administracinio nusižengimo teiseną nutraukti, 2017 m. gruodžio 29 d. nutartimi Kauno apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 9 d. nutarimą administracinio nusižengimo byloje paliko nepakeistą ir S. D. apeliacinio skundo netenkino. Abiejų instancijų teismai pripažino,

kad policijos pareigūnų reikalavimai buvo teisėti. Teisėjų kolegija pažymi, kad nagrinėdamas atnaujintą administracinio nusižengimo bylą teismas yra saistomas toje administracinio nusižengimo byloje įsiteisėjusiais nutarimu ir nutartimi nustatytų aplinkybių (ANK 662 straipsnio 13 dalis). Faktinės aplinkybės, t. y. tai, kad S. D. nevykdė teisėto policijos pareigūnų nurodymo, reikalavimo pasitraukti iš nesaugios, laikinai apribotos asmenims patekti vietos, kad, prievarta iš jos patrauktas, perėjo „STOP POLICIJA“, yra nustatytos. Pripažinti, jog šios aplinkybės nustatytos esmingai pažeidžiant proceso teisės reikalavimus, teisėjų kolegija neturi teisinio pagrindo.

- 12.2. Kaltė yra būtinas kiekvieno asmens, padariusio administracinį nusižengimą, administracinės atsakomybės subjektyvusis pagrindas. ANK 7 ir 8 straipsniuose, įtvirtinančiuose kaltės formas ir rūšis, apibūdinami kiekvienai kaltei – vientisam psichiniam procesui, santykiui su daroma veika ir jos padariniais – būtini, neatskiriamai kartu egzistuojantys ir vienas kitą lemiantys intelektinis bei valinis elementai. Kaip minėta, apibūdinant veikas, aprašytas formaliosiomis sudėtimis, intelektinis tiesioginės tyčios elementas pasireiškia ANK uždraustos pavojingos veikos pobūdžio suvokimu, o valinis elementas pasireiškia tuo, kad kaltininko valia sutelkta į pavojingos veikos padarymą. Kaltė, būdama subjektyvi kategorija, kartu yra objektyvus, realiai egzistuojantis reiškinys, todėl teismo sprendime ji turi būti nustatyta, ji negali būti preziumuojama, turi būti nurodomi argumentai, iš kurių būtų matyti objektyviai egzistuojanti asmens, padariusio pavojingą veiką, kaltė. Nagrinėjamu atveju teisėjų kolegija konstatuoja, kad abiejų instancijų teismai, sprenddami S. D. kaltės klausimą, neatsižvelgė į visus šiam klausimui spręsti pakankamai reikšmingus bylos duomenis bei aplinkos apsaugos klausimus reglamentuojančius teisės aktus.
13. Lietuvos Respublikos Seimas 2001 m. liepos 10 d. įstatymu Nr. IX-449 ratifikavo Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, pasirašytą 1998 m. birželio 25 d. Orhuse. Šios Konvencijos 1 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena šalis, vadovaudamasi šios Konvencijos nuostatomis, užtikrina teisę gauti informaciją, visuomenei dalyvauti priimant sprendimus bei teisę kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, kad būtų apsaugota kiekvieno dabartinės ir būsimų kartų žmogaus teisė gyventi palankioje jo sveikatai ir gerovei aplinkoje; 3 straipsnio (bendrosios nuostatos) 1 dalyje – kad kiekviena šalis priima būtinas teises, reglamentuojančias ir kitas priemones, įskaitant priemones, užtikrinančias šios Konvencijos nuostatų, susijusių su informacija, visuomenės dalyvavimu ir teise kreiptis į teismus, suderinamumą, taip pat reikiamas priemones šioms nuostatomis taikyti, kad būtų sukurta ir išlaikyta tiksli, aiški ir suderinta struktūra, užtikrinanti šios Konvencijos nuostatų įgyvendinimą.
- 13.1. Želdynų įstatymo, kuris buvo priimtas 2007 m. birželio 28 d. ir įsigaliojo nuo 2008 m. sausio 1 d. (įstatymo 4, 6, 10, 16, 19, 25 straipsnių pakeitimai padaryti atitinkamai 2010 ir 2013 m. priimtais įstatymais Nr. XI-1089, XII-412, 461), 2 straipsnyje (pagrindinės šio įstatymo sąvokos) išaiškinta, kad suinteresuota visuomenė yra visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį rengiami želdynų kūrimo ir (arba) tvarkymo dokumentų sprendiniai ar kuriai yra svarbus tų sprendinių įgyvendinimas. Bendrieji želdynų apsaugos ir tvarkymo principai apibrėžti Želdynų įstatymo 3 straipsnyje. Šio straipsnio 3 dalyje kaip vienas iš bendrų principų nurodyta ir tai, kad, pertvarkant esamus želdynus ir kuriant naujus, įvertinama suinteresuotos visuomenės motyvuota nuomonė. Pagal šio įstatymo 10 straipsnį, želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo, veisimo valdymą vykdo savivaldybės, kurios, be kita ko, sprendžia medžių persodinimo, kirtimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo, gydymo klausimus; išduoda leidimus saugotinių medžių ir krūmų

kirtimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui, persodinimui ar kitiems želdynų ir želdinių tvarkymo darbams; teikia fiziniams ir juridiniams asmenims informaciją medžių ir krūmų sodinimo, kirtimo, genėjimo, perkėlimo klausimais. Želdynų įstatymo 14 straipsnyje nustatytos fizinių ir juridinių asmenų teisės ir pareigos želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir želdynų kūrimo srityse. Šio straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę gauti patikimą informaciją apie želdynų ir želdinių inventorizavimą, apskaitą, planuojamus ir vykdomus darbus želdynų teritorijose; inicijuoti ir teikti pasiūlymus valstybės institucijoms ir savivaldybėms dėl naujų želdynų kūrimo, esamų želdynų ir želdinių apsaugos; nustatyta tvarka apskūsti valstybės institucijų, savivaldybių, atskirų pareigūnų, fizinių ir juridinių asmenų veiksmus, kai jie pažeidžia želdynų ir želdinių apsaugos reikalavimus. Be to, šio įstatymo 2 dalyje nustatyta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys neturi leisti neteisėtų veiksmų ar neveikimo, jeigu dėl to želdynai ir želdiniai galėtų būti sunaikinti ar pažeisti ir blogėtų aplinkos gyvenimo sąlygos.

- 13.2. Iš bylos duomenų matyti, kad, 2017 m. vasarą dalyje Kauno miesto gatvių pradėjus medžių kirtimą, suinteresuota visuomenė reiškė nepasitenkinimą, prašė stabdyti medžių šalinimo darbus, įvairioms instancijoms rašė skundus. Iš 2017 m. rugpjūčio 13 d. prašymo-pretenzijos (pasirašytas 10 žmonių, tarp jų ir S. D.), adresuoto Kauno miesto merui, savivaldybės administracijai ir administracijos Aplinkos apsaugos skyriui, matyti, kad buvo prašoma sustabdyti mieste vykdomus medžių šalinimo darbus, atlikti numatytą pašalinti želdinių būklės ekspertizę, pateikti su miesto medžių šalinimu susijusius duomenis. Nesulaukus iš savivaldybės atitinkamo atsako ir reakcijos, S. D. pats ėmėsi iniciatyvos, kreipėsi į antstolių kontorą dėl faktinių aplinkybių konstatavimo. Iš antstolės R. S. 2017 m. rugpjūčio 18 d. surašyto faktinių aplinkybių konstatavimo protokolo matyti, kad ji vykdė S. D. pavedimą konstatuoti faktines aplinkybes: (*duomenys neskelbtini*) medžių esamą situaciją, Lietuvos dendrologų draugijos deleguotos komisijos, sudarytos remiantis Dendrologų draugijos 2017 m. rugpjūčio 17 d. patvirtinimu dėl ekspertų paskyrimo, dalyvavimą faktinių aplinkybių nustatymo procedūroje dėl medžių šalinimo (*duomenys neskelbtini*) pagal 2017 m. rugpjūčio 17 d. advokato S. D. perduotą pranešimą. Šiame pranešime, adresuotame Kauno miesto savivaldybės administracijai, savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriui, be kita ko, dar kartą primenama, kad pagal Kauno želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 43.2 punktą draudžiama vykdyti medžių šalinimą jų vegetacijos metu, išskyrus atvejus, kai želdiniai yra avarinės būklės ir kelia grėsmę žmonėms, statiniams ar eismui, kad suinteresuota visuomenė kreipėsi į Kauno savivaldybę prašydama nedelsiant sustabdyti darbus ir teisės normų nustatyta tvarka atlikti privalomą numatytą pašalinti želdinių ir želdynų ekspertizę, bei pranešama, kad siekiant nustatyti faktines aplinkybes, susijusias su esamų medžių šalinimo (*duomenys neskelbtini*) pagrįstumu pagal išduotame leidime nurodytą medžių šalinimo priežastį bei viešai valstybės tarnautojų nurodytą šių medžių avaringumą bei pavojingumą žmonėms, statiniams ir / ar eismui, 2017 m. rugpjūčio 18 d. 11 val. bus surašomas antstolio faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas. Kartu prašoma Kauno miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrių deleguoti savo atstovą, kuris faktinių aplinkybių konstatavimo metu galėtų papildomai atkreipti dėmesį (nurodyti) į konkrečių medžių galimo avaringumo požymius. Dendrologų draugijos protokole dėl (*duomenys neskelbtini*) kertamų medžių būklės, surašytame 2017 m. rugpjūčio 18 d., nurodoma, kad Dendrologų draugijos keturių įgaliotų narių komisija, susidedanti iš specialistų: Dendrologų draugijos garbės nario doc. M. N., valdybos pirmininko A. R., valdybos narės dr. L. S. ir dr. A. R. B., 2017 m. rugpjūčio 18 d. 11–12 val. dalyvavo faktinių aplinkybių nustatymo procedūroje dėl medžių šalinimo (*duomenys neskelbtini*) pagal 2017 m. rugpjūčio 17 d. advokato S. D.

perduotą pranešimą. Apžiūrėjęs penkis likusius nenupjautus paprastojo kaštono (*Aesculus hippocastanum*) medžius bei septynis neseniai nupjautus šalia kelmų gulinčius paprastojo kaštono medžius atkarpoje (*duomenys neskelbtini*), kurių vidutinis skersmuo apie 50 cm, vidutinis amžius apie 60–70 metų, nustatyta: „<...> Šių 12 vnt. vertintųjų medžių šaknų sistema nėra pažeista vykdant statybinius gatvės rekonstravimo darbus, nes montuojamas kelkraščio bortas yra daugiau kaip už 3 metrų. Šie medžiai gali (ar galėjo, nes dalis jų nupjauta) dar ne mažiau kaip keliasdešimt metų saugiai augti šioje vietoje. Šių 12-os medžių būklė, vertinant pagal Želdynų įstatymo priedo Želdinių inventorizavimo taisyklių 3-ą balų vertinimo skalę, yra gera – 1 balas <...>“. Be to, pažymėtina, kad Kauno apylinkės teismo 2017 m. rugpjūčio 28 d. nutartimi, iš dalies patenkinus pareiškėjų – S. D., V. J., A. P. ir kt., prašymą, buvo taikytos laikinosios apsaugos priemonės – uždrausta būsimai atsakovei Kauno miesto administracijai šalinti medžius A. Mickevičiaus, V. Putvinskio ir Veiverių g., iki ji atliks dendrologinę ekspertizę dėl medžių būklės įvertinimo.

14. Šie bylos duomenys teismui buvo žinomi, administracinių nusižengimų bylas tiek pagal nubaustojo S. D., tiek ir pagal A. P. atstovo advokato S. D. apeliacinius skundus nagrinėjo ta pati apeliacinės instancijos teismo teisėja. Į minėtus duomenis iš esmės nebuvo atsižvelgta, nes, kaip matyti iš abiejų instancijų teismų priimtų sprendimų, jie nebuvo laikomi turinčiais reikšmės sprendžiant S. D. kaltės, taikant jam administracinę atsakomybę pagal ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalis, klausimą.
15. Kaltės esmę, jos turinį sudaro psichinis asmens santykis su teisine reikšmę turinčiais veikos požymiais, pavojingais padariniais ir situacija, kuriai esant padarytas administracinis nusižengimas. Apeliacinės instancijos teismo nutartyje pasisakyta, kad byloje esanti vaizdinė medžiaga patvirtina, jog medžiai įvykio vietoje nebuvo reikiamai pažymėti, kaip to reikalauja Kauno miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 32 punktas, tačiau šis faktas, taip pat faktas dėl pačių medžių būklės nedaro savivaldybės išduoto leidimo kirsti (*duomenys neskelbtini*) 217 medžius neteisėto.
16. Tačiau teisėjų kolegija pažymi, kad suinteresuota visuomenė turėjo teisę iš savivaldybės reikalauti kokybiškos informacijos apie ketinamą iškirsti medžių būklę, prašyti atlikti želdinių būklės ekspertizę, o kaip rodo bylos medžiaga, į pateiktus prašymus ir reikalavimus nebuvo reaguojama. S. D. buvo įsitikinęs, kad siekia visuomenei naudingo rezultato, kad vykdo Želdynų įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, jog fiziniai ir juridiniai asmenys neturi leisti neteisėtų veiksmų ar neveikimo, jeigu dėl to želdynai ir želdiniai galėtų būti sunaikinti ar pažeisti, kartu reiškia ir įstatymu jam deleguotą pareigą – neleisti iškirsti (*duomenys neskelbtini*) dar likusių neiškirtų paprastųjų kaštonų. S. D., kaip ir kiti su juo buvę asmenys, nesitraukė nuo medžių, neleido UAB „K.“ vykdyti darbų, nes, pasitraukus iš įvykio vietos, nukirtus medžius, jau neliktų galimybės atlikti kokybišką jų būklės ekspertizę, juolab atkurti buvusią situaciją.
17. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į byloje esančius duomenis, susidariusią situaciją, kuriai esant nebuvo paklūsta policijos pareigūnų reikalavimams ir pereita „STOP POLICIJA“ juosta, konstatuoja, kad S. D. veikoje nėra kaltės, jo valia buvo sutelkta ne į pavojingos veikos padarymą, o į bent laikiną medžių išsaugojimą nuo iškirto, kol bus išsiaiškinta jų būklė. Nesant S. D. veikoje būtinojo subjektyviojo požymio – kaltės, pirmosios instancijos teismo 2017 m. lapkričio 9 d. nutarimo dalis, kuria jis pripažintas kaltu ir nubaustas pagal ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalis, ir apeliacinės instancijos teismo 2017 m. gruodžio 29 d. nutartis, kuria administracinė atsakomybėn patraukto S. D. apeliacinis skundas atmestas ir minėtas pirmosios instancijos teismo nutarimas paliktas nepakeistas, naikintini ir administracinio nusižengimo teisena S. D. nutrauktina.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 662 straipsnio 14 dalies 2 punktu,

n u t a r i a :

Panaikinti Kauno apylinkės teismo 2017 m. lapkričio 9 d. nutarimo dalį, kuria jis pripažintas kaltu ir nubaustas pagal ANK 506 straipsnio 2 ir 4 dalis, bei Kauno apygardos teismo 2017 m. gruodžio 29 d. nutartį administracinę atsakomybę patraukto S. D. administracinio nusižengimo byloje ir administracinio nusižengimo teiseną S. D. nutraukti.

Teisėjai

Armanas Abramavičius

Audronė Kartanienė

Aldona Rakauskienė